

Savonian esitys uudeksi koulutusvastuiksi

Yliopisto/ Ammattikorkeakoulu	Savonia-ammattikorkeakoulu osakeyhtiö
Uusi koulutusvastuu (tutkinto, tutkintonimike, koulutusvastuun täsmennys) Savonia-ammattikorkeakoulu uudistaa 2/2020 koulutusvastuun laajentamista koskeneen hakemuksen. Liiketalouden ammattikorkeakoulututkinto, tradenomi, tietojenkäsittely.	
Sisäänoton laajuus (aloittajien määrä/v) ja tavoiteltu kokonaisopiskelijamäärä koulutuksen ollessa täydessä laajuudessaan Sisäänoton laajuus 40 aloittajaa / vuosi Kokonaisopiskelijamäärä 120 opiskelijaa koulutuksen ollessa täydessä laajuudessaan.	
Edellytykset uuden koulutusvastuun toteutukselle (resursointi) Tietojenkäsittelyn tradenomikoulutus (210 op) vahvistaa Savonian profiloitumista laaja-alaisena ICT-alan kouluttajana ja tätä kautta mahdollistaa osaajapulaan vastaamisen. Maakunnan keskeisten yritysjohtajien kannanotto on liitteenä. Savonian odotetaan vastaavaan ICT-alan keskeiseen osaajapulaan, jolla on heijastusvaikutukset eri toimialojen kilpailukyvyille ja kasvulle. Laajennetun koulutusvastuun myötä Savoniaan muodostuu tietotekniikan ja tietojenkäsittelyn tutkintokoulutukset, Savilahden DigiCenterin, Savonia CodeAcademyyn sekä muotoilun ja liiketalouden laaja-alaisen osaamisen kattava resurssipohjaltaan kestävä ja monipuolinen huippuosaamisen keskittymä. Laaja-alaista ICT-osaamista hyödynnetään laajasti lukuisissa aluekehitystä tukevista TKI-hankkeissa, joihin yritykset ovat vahvasti myös omarahoitukselle mukana. TKI:n liittyvä tarve kasvaa edelleen lähitulevaisuudessa. Koulutusvastuun laajentaminen on mahdollista toteuttaa taloudellisesti kestävällä pohjalla hyödyntäen laajasti jo olemassa olevaa osaamispotentiaalia sekä oppimisympäristöjä. Myös yritykset ovat sitoutuneet ICT-osaamisen kehittämiseen, jota yritysjohtajien ja Kuopion alueen Kauppakamarin tekemä liite osoittaa. Savonialla on riittävät resurssit uuden koulutusvastuun edellyttämälle pitkäjänteiselle kehittämiselle.	
Perustelut korkeakoulun profiiliin ja valtakunnallisten koulutustarpeiden näkökulmasta Digitalisaatio ja robotisaatio koskevat kaikkia toimialoja. Tekoälyä hyödyntävän robotiikan roolin ennakoitaan kasvavan merkittävästi seuraavan vuosikymmenen aikana. Osaajatarpeeseen vastaaminen edellyttää joustavuutta ja nopeaa reagoitokykyä. Tutkintokoulutusten ohella tarvitaan laajaa kirjoa tätä suppeampia jatkuvan oppimisen osaamiskokonaisuuksia, moduuleja ja tutkinnonosia esimerkiksi ohjelmistorobotiikkaan, ohjelmointiin, tekoälyn hyödyntämiseen, liiketoimintaprosessien kehittämiseen, ohjelmistotuotantoon ja palvelumuotoiluun liittyen. Valtakunnallisissa ja alueellisissa osaamistarvekartoituksissa ICT-osaajien pula nousee esiin yhtenä keskeisenä yritysten kasvua ja kansainvälistymistä hidastava tekijänä. Viimeisimpinä laajoina osaamistarvekartoituksina voidaan mainita Pohjois-Savon liiton keväällä 2021 maakuntaohjelman valmistelun yhteydessä toteutettu osaajatarvekysely sekä Navitas yrityspalveluiden toteuttama tekniikan alan koulutustarveselvitys.	

Tietojenkäsittelyn tradenomikoulutus vastaa erinomaisesti Pohjois-Savon krooniseen ICT-osaajapulaan ja täydentää Savonian (tietotekniikan insinööri), Itä-Suomen yliopiston (tietojenkäsittelytieteen kandidaatti/maisteri) sekä Savon ammattiopiston (tieto- ja viestintäteknologian perustutkinto) muodostamaa koulutusalakokonaisuutta. Tietojenkäsittelyn tradenomikoulutus vahvistaa siirtymää ammatilliselta toiselta asteelta (tieto- ja viestintäteknologian sekä liiketalouden perustutkinnot) korkea-asteelle. Erityisesti suomenkielinen koulutus liittyy kiinteästi ICT-alan koulutusyhteistyöhön Itä-Suomen yliopiston ja Savonia-ammattikorkeakoulun kanssa ja toteutus tehdään soveltuvin osin yhteistyönä. Nyt haettava koulutusvastuun laajennus ei vähennä ICT-polkuun liittyvää yhteistyötätarvetta. Karelia-ammattikorkeakoulun tietojenkäsittelyn tradenomikoulutus ei kykene vastaamaan Pohjois-Savon osaajapulaan. Vaikka Karelian tietojenkäsittelyn koulutus on jo useita vuosia toteutettu verkkototeutuksena, on viimeisen kymmenen tilastovuoden aikana Kareliasta valmistuneita tietojenkäsittelyn tradenomeja sijoittunut Pohjois-Savoon vain keskimäärin 1,2 valmistunutta/vuosi.

Tietojenkäsittelyn tradenomikoulutus vahvistaa Pohjois-Savon ICT-koulutuksen profiilia ja vetovoimaa tuomalla koulutuksen piiriin hakijaryhmiä, joita tietotekniikan tai tietojenkäsittelytieteen koulutus ei tavoita. Koulutuksen puuttuminen on myös luonut laajasti patoutunutta koulutuskysyntää.

Tietojenkäsittelyn tutkintovastuu mahdollistaa Savoniassa tulevaisuuden työvoimatarpeita palvelevan monipuolisen ja kestäväen ICT-osaamisen vahvistamisen osana Itä-Suomen ICT-polkua. Savonian strategian mukainen personoitu koulutuksen strateginen linjaus on osaltaan tukemassa molempien koulutusvastuiden olemassaoloa.

Ehdotus uuden koulutusvastuun voimaantuloajankohdaksi ja koulutuksen käynnistymisen aikataulu	Koulutusvastuun voimaantuloajankohta 1.1.2022 Koulutus käynnistyy 1/2023
Muita lisätietoja	Liitteenä Pohjois-Savon alueen yritysten lausunto sekä hallituksen kokouksen 3.9.2021 pöytäkirjan ote.
Yhteyshenkilö	Esa Viklund koulutusjohtaja Savonia-ammattikorkeakoulu

Yliopisto/ Ammattikorkeakoulu	Savonia-ammattikorkeakoulu osakeyhtiö
Uusi koulutusvastuu (tutkinto, tutkintonimike, koulutusvastuun täsmennys) Tekniikan ammattikorkeakoulututkinto, insinööri, tuotantotalous	
Sisäänoton laajuus (aloittajien määrä/v) ja tavoiteltu kokonaisopiskelijamäärä koulutuksen ollessa täydessä laajuudessaan 40 aloittajaa/vuosi. Tavoiteltu kokonaisopiskelijamäärä 160 koulutuksen ollessa täydessä laajuudessa.	
Edellytykset uuden koulutusvastuun toteutukselle (resursointi) <p>Tuotantotalouden insinöörikoulutus (240 op) mahdollistaa alueen osaajapulaan vastaamisen. Koulutusvastuun laajentaminen on mahdollista toteuttaa kestäväällä pohjalla hyödyntäen nykyistä monipuolista tekniikan ja liiketalouden koulutus- ja tki-osaamista. Savoniassa on vahva tekniikan koulutusala ja opetushenkilöstöä, jolla on tuotantotalouden osaamista. Savonia on myös ollut mukana toteuttamassa laajoja tki-hankekokonaisuuksia, joissa tuotantotalouden näkökulma on vahvasti esillä (esim. TechnoGrowth ja NewTech).</p> <p>Tuotantotalouden koulutuksessa tekniikan tuntemus yhdistyy liiketaloudelliseen osaamiseen, ja siten myös Savonian laaja liiketalouden koulutus tukee hyvin tuotantotalouden koulutuksen kehittämistä. Savonialla on Pohjois-Savon alueella vahva rooli yrittäjyyden ja liiketoiminnallisen osaamisen kehittäjänä, tähän liittyy mm. Pohjois-Savon Business Center-toiminnan vetovastuu.</p> <p>Savonialla on taloudelliset edellytykset toteuttaa koulutusvastuu, koska Savonian talous on vahva, osaajia on olemassa ja olemassa oleva moderni infrastruktuuri tukee ko. koulutusta ja siihen liittyvää tki-toimintaa.</p>	
Perustelut korkeakoulun profiilin ja valtakunnallisten koulutustarpeiden näkökulmasta <p>Itä-Suomessa on vahva kone- ja metalliteollisuus, globaaleilla markkinoilla toimivia suuria teknologiayrityksiä ja iso joukko pk-yrityksiä, joissa tarvitaan korkeasti koulutettujen osaajia. Pohjois-Savossa ja Pohjois-Karjalassa on lähivuosina selvitetty useilla tarvekyselyillä ja kartoituksilla teollisuusyritysten osaamistarpeita. Pohjois-Savossa selvityksen toteutti Navitas Oy Pohjois-Savon liiton rahoituksella. Lisäksi Pohjois-Savon liitto toteutti tarvekyselyn maakunnan teknisten alan ammattiliittoihin kuuluville työntekijöille. Myös TechnoGrowth 2.0-hankkeessa on tehty kartoitus pohjoissavolaisten yritysten tekniikan alan korkeakoulutustarpeista. Teknisen osaamisen lisäksi näissä selvityksissä nousi erittäin vahvasti esiin myös markkinointiin, myyntiin ja asiakkuuksien hallintaan, sekä johtamiseen ja esimiestyöhön liittyvä osaaminen. Näihin tarpeisiin voidaan paremmin vastata tuotantotalouden tutkintokoulutuksen ja sen avaaman jatkuvan koulutustarjonnan avulla.</p> <p>Savoniassa tuotantotalouden osaamisen tarve on konkretisoitunut myös siten, että liiketalouden ylempään amk-tutkintoon hakeutuu vuosittain paljon insinööritaustaisia opiskelijoita, jotka kokevat tarvitsevansa työssään vahvempaa talousosaamista, kuin mitä teknologiaosaamista vahvasti painottavat insinööritutkinnot tarjoavat. Tuotantotalouden koulutusvastuun myötä Savonia vastaa osaamistarpeisiin myös kehittämällä jatkuvan oppimisen koulutustuotteita yritysten tarpeisiin.</p> <p>Globaalissa kilpailussa menestyvät yritykset, joilla on korkeatasoista teknologia- ja talousosaamista. Itä-Suomen yrityksillä on kasvava tarve kansainväliselle osaamiselle. Tuotantotalouden koulutusvastuu mahdollistaa kansainvälisen Industrial Management -tutkinto-ohjelman kehittämisen, jonka avulla alueelle saadaan kansainvälisiä osaajia. Tämä tukee myös OKM:n asettamaa tavoitetta kansainvälisten opiskelijoiden määrän kasvattamisesta ja alueelle integroimisesta. Savonia on sitoutunut lisäämään koulutusperäistä maahanmuuttoa ja toimii Pohjois-Savon alueen Talent Hub -toiminnan vetäjänä.</p> <p>Itä-Suomessa tuotantotalouden koulutusvastuu on tällä hetkellä ainoastaan LUT-yliopistossa Lappeenrannassa.</p>	

Ehdotus uuden koulutusvastuun voimaantuloajankohdaksi ja koulutuksen käynnistymisen aikataulu	Koulutusvastuun voimaantuloajankohta 1.1.2022 Koulutus käynnistyy 1/2023
Muita lisätietoja	Liitteenä Pohjois-Savon alueen yritysten lausunto sekä hallituksen kokouksen 3.9.2021 pöytäkirjan ote.
Yhteyshenkilö	Esa Viklund koulutusjohtaja Savonia-ammattikorkeakoulu

24.9.2021

Opetus- ja kulttuuriministeriö
Korkeakoulu- ja tiedepolitiikan osasto
Ylijohtaja Atte Jääskeläinen

Elinkeinoelämä kannattaa sekä tukee Savonia-ammattikorkeakoulun tietojenkäsittelyn ja tuotantotalouden koulutusvastuiden hakemista

Koulutus vastaa monialaiseen ICT- ja tekniikanalan osaajapulaan Pohjois-Savossa

Pohjois-Savon kärkitoimialoja ovat kone- ja energiateknologia, puunjalostus, elintarvikkeet, terveysteknologia ja hyvinvointi, matkailu, vesi ja biojalostus. Maakunnan elinkeinoelämällä on tahtoa kehittyä, kasvaa sekä kansainvälistyä. Liikevaihdon kasvu on ennen koronaa ollut jopa muuta maata vahvempaa. Vuonna 2020 pandemiasta seurannut liikevaihdon lasku oli vähäinen (0,4 %), kun koko maassa liikevaihto laski huomattavasti (4,3 %). Merkittäväksi kasvun esteeksi on muodostunut **kroonistunut osaajapula**. Kauppakamariryhmän selvityksen mukaan Pohjois-Savossa yli 84 % yrityksistä kokee pulaa/paljon pulaa osaavasta työvoimasta. Vastaajista **75 % kokee, että osaajapula rajoittaa kasvua ja liiketoimintaa**. Kolme tärkeintä alaa, joille osaajia tarvitaan akuutisti, ovat tekniikan alat, kauppa, hallinto ja oikeustieteet sekä tietojenkäsittely ja tietoliikenne.

Pohjois-Savon maakuntaohjelman valmistelussa kauppakamarin jäsenyritykset nostivat tärkeimmiksi tarpeiksi ICT:n, digitalisaation, ohjelmisto- ja tekniikan alan osaamisen sekä osaajien määrän lisääminen. Yrityksillä on tarve hyödyntää laaja-alaisesti digitalisaatiota, automaatiota, robotisaatiota, data-analytiikkaa sekä kehittää ICT projektiosaamista, palvelumuotoilua ja kokonaisarkkitehtuuria ja muita kehittyviä teknologioita.

Savoniasta valmistui vuonna 2020 yhteensä 45 tietotekniikan insinööriä ja Itä-Suomen yliopistosta 42 tietojenkäsittelytieteen maisteria joista 12 Kuopiosta ja 30 Joensuusta. Arvioidemme mukaan kysyntää on huomattavasti suuremmalle joukolla ammattilaisia vuosittain. Pelkästään Pohjois-Savon 20 kärkiyrityksen yleiset lisärekryointitarpeet seuraaville 5 vuodelle ovat yli 1350 työntekijää. Tarve koulutuksen lisäämiselle ja monipuolistamiselle on ilmeinen.

Yritysten mielestä keskeisimmät tavat ratkaista akuuttia osaajapulaa ovat: yritysten ja oppilaitosten yhteistyön tiivistäminen, tutkinto-, muunto- ja täydennyskoulutusten määrän lisääminen sekä koulutuksen sisältöjen kehittäminen vastaamaan paremmin työelämän tarpeita. Osaajatarpeeseen vastaaminen edellyttää koulutustarjonnan joustavuutta ja nopeaa reagointikykyä. Tutkintokoulutusten ohella tarvitaan laajaa kirjoa myös suppeampia osaamiskokonaisuuksia, moduuleja ja tutkinnonosia.

Savonian esittämät tietojenkäsittelyn tradenomikoulutus- ja tuotantotalouden insinöörinkoulutusvastuut vastaavat elinkeinoelämän akuuttiin tarpeeseen sekä vahvistavat Savonian profiloitumista laaja-alaisena ICT- ja tekniikan alan kouluttajana. Koulutus ja uudet osaajat parantavat myös yritysten edellytyksiä investoida ja sijoittua Pohjois-Savoon. Maakunnassa on laaja joukko ICT-alan yhtiöitä, kuten esimerkiksi laskun elinkaaripalveluita tarjoava Fintech -yhtiö Ropo Capital Oy sekä Istekki Oy, joka on Suomen 33. suurin ICT-yhtiö. Lisäksi Kuopioon on sijoittunut uusia ICT-alan yrityksiä, kuten Vincer, Unikie, Ambientia ja Nordcloud, mutta pula osaajista hidastaa investointien toteutumista.

Laajennetut koulutusvastuut vahvistavat merkittävän osaamiskeskittymän lujittumista Pohjois-Savoon: Savonia-ammattikorkeakouluun muodostuu tietotekniikan ja tietojenkäsittelyn tutkintokoulutukset, Savilahden DigiCenterin, Savonia CodeAcademyn sekä muotoilun ja liiketalouden laaja-alaisen osaamisen kattava huippuosaamisen keskittymä. Savonian osaamiskeskittymä yhdessä Savilahteen sijoittuneiden ja sijoittumassa

olevien toimijoiden ja toimintojen kanssa (kuten VTT, KYS, ammattiopisto, yliopisto ja lukuisat ICT- ja teknologiayritykset) vauhdittavat elinkeinoelämän kasvua ja kansainvälistymistä.

Kannanottonamme haluamme todeta, että pidämme Savonia-ammattikorkeakoulun opetus- ja kulttuuriministeriölle tekemää esitystä tietojenkäsittelyn ja tuotantotalouden koulutusvastuiden myöntämiseksi erittäin tärkeänä. Em. koulutuksen käynnistämiseksi on yritysten ja organisaatioiden näkökulmasta painavat perusteet: tietojenkäsittelyn ja tuotantotalouden koulutuskokonaisuudet helpottavat merkittävästi alan osaajien saatavuutta itäisessä Suomessa, mahdollistavat yritysten panoksia ICT- ja tekniikan alan kehitykseen sekä parantavat yritysten toimintaympäristön kilpailukykyä Pohjois-Savossa.

Kunnioittaen,

Aki Gröhn, Chief Executive Officer, Kuopio Health Co-op
Antti Haapakorva, hallituksen puheenjohtaja, Talentree Oy
Ville Haatainen, Vice President, EQ BL Sales & Planning, Normet Oy
Petteri Heimonen, toimitusjohtaja, Pettersteel Oy
Sami Huuhka, Account Manager, Gambit
Tiia Häsä, Digijohtaja, Siilinjärven kunta
Mikko Isotalo, toimitusjohtaja, Lujabetoni Oy
Outi Kontkanen, CEO, Admescope Oy
Lasse Koskivuori, toimitusjohtaja, Istekki Oy
Seppo Kuula, CEO, UNIKIE Oy
Mikko Laakkonen, Chairman of the Board, Hydroline Oy
Ville Laakkonen, Business Unit Director Kuopio, Vincit
Anssi Lehikoinen, CEO, KPY-konserni, Osuuskunta KPY, KPY Novapolis Oy
Marko Luokkanen, Paikallisjohtaja, Recovery & Power Division, Andritz Pulp & Paper
Siamäk Naghian, toimitusjohtaja, Genelec Oy
Joanna Niininen, CEO, Sollertis
Juho Nummela, toimitusjohtaja, Ponsse Oyj
Mikko Paananen, toimitusjohtaja, OP Ylä-Savo
Ossi Parviainen, CEO, Newicon Oy
Timo Rask, toimitusjohtaja, Voimatel Oy
Jari Ruhkanen, Region Head | Business Customers/Regional Sales, Telia Company
Jere Räisänen, hallituksen puheenjohtaja, Elcoline Group
Jari Rönkkö, toimitusjohtaja, Praecom Esitysratkaisut Oy
Ilkka Sammelvuori, toimitusjohtaja, Ropo Capital Oy
Johan Sandell, toimitusjohtaja, Ambientia
Erkki Soini, CEO, Managing Partner, Health Economist, ESIOR Oy
Tatu Säisä, CEO, 3D TALO FINLAND OY
Tommi Taskinen, paikallisjohtaja, Honeywell Oy
Jan Tollet, Sairaanhoidopiirin johtaja, KYS, Pohjois-Savon sairaanhoidopiiri
Ismo Tolonen, Site Manager, Pinja
Mikko Valorinta, CEO, Enfo Oy

Lisätietoja:

Kuopion alueen kauppakamari, toimitusjohtaja Kaija Savolainen, kaija.savolainen@kuopiochamber.fi,
p. 040 514 8784

Kuopion alueen kauppakamari on liikkeellepaneva voima alueemme kasvulle ja elinvoimaisuudelle. Kauppakamarin yli 890 jäsentä Kuopion, Varkauden ja Ylä-Savon alueilta edustavat kattavasti Pohjois-Savon elinkeinoelämää.

Kokouspäivämäärä 3.9.2021

6 § KOULUTUSVASTUIDEN MUUTTAMINEN

Korkeakoulujen on mahdollista tehdä esityksiä nykyisiin koulutusvastuusiinsa vuotta 2023 alkavaa koulutusta koskien. Esitykset on toimitettava opetus- ja kulttuuriministeriölle 30.9.2021 mennessä. Esitykseen tulee liittää koulutusvastuun muuttamista koskeva korkeakoulun hallituksen päätös.

Esitykset tulee perustella korkeakoulun profiiliin ja valtakunnallisten koulutustarpeiden näkökulmasta. Esityksestä tulee käydä ilmi, miksi koulutustarpeisiin ei voida vastata korkeakoulujen nykyisten koulutusvastuiden puitteissa tai korkeakoulujen välisellä yhteistyöllä.

Samaan aikaan syksyllä 2021 Opetus- ja kulttuuriministeriö käynnistää koulutusvastuujärjestelmää uudistavan prosessin. Tavoitteena on rakenne, joka antaa korkeakouluille mahdollisuudet vastata joustavasti työelämän osaamistarpeisiin taloudellisesti kestäväällä tavalla ja pitkäjänteisesti. Tämän vuoksi nyt ei ole tarkoituksenmukaista tehdä koulutusvastuuesityksiä, jotka eivät kuulu nykyrakenteen piiriin.

- Liite 1: OKM:n kirje koulutusvastuiden muuttamisesta
- Liite 2: Luonnosasiakirja koulutusvastuiden muuttamisesta. (Ei-julkinen asiakirja, Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 2-luku 6.1 § 9-kohta)

Päätösesitys

Hallitus päättää rehtorin esittelyn ja käydyn evästyskeskustelun pohjalta hakea liitteen mukaiset koulutusvastuut ja valtuuttaa rehtorin viimeistelemään luonnoksena olevan hakemuksen liitteineen OKM:lle toimitettavaksi.

Kokouspäivämäärä
3.9.2021

Päätös

Hallitus hyväksyi esityksen päätösesityksen mukaisesti ja päätti hakea liitteen 2 mukaiset koulutusvastuut ja valtuutti rehtorin viimeistelemään hakemuksen liitteineen OKM:lle toimitettavaksi.

Liite 2: Luonnosasiakirja koulutusvastuiden muuttamisesta.
(Ei-julkinen asiakirja, Laki viranomaisen toiminnan julkisuudesta 2-luku 6.1 § 9-kohta)

Pöytäkirjan otteen oikeaksi todistaa

Kuopiossa 27.9.2021

Anne Patrikainen
johdon suunnittelija